

№3 «Гүлдер» Алға балалар бақшасы

Баяндама.

*Тақырыбы: «Инклюзивты ортадағы
қауіпсіздік және әр балаға қамқорлық»*

Тәрбиеші: Акбагамбетова Ж.К

2025ж

“Инклюзивті ортадағы қауіпсіздік және әр балаға қамқорлық”

Кіріспе

Инклюзивті білім беру – барлық балалардың, соның ішінде ерекше білім беруге қажеттілігі бар (ЕБҚ) оқушылардың тең құқықта, қауіпсіз және қолайлы ортада білім алуын қамтамасыз ететін жүйе. Мұндай ортада ең басты құндылық – **әр балаға деген құрмет, қолдау және қауіпсіздік.**

1. Инклюзивті орта ұғымы және оның маңызы

Инклюзивті орта – балалар арасындағы айырмашылықтарды ескере отырып, білім беру процесінде кедергілерді азайтуға бағытталған кеңістік. Оның басты мақсаты:

- әр бала үшін тең мүмкіндіктер жасау;
- әлеуметтік бейімделу мен тұлғалық дамуды қолдау;
- дискриминацияны болдырмау;
- оқушылардың физикалық, психологиялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

2. Инклюзивті ортадағы қауіпсіздіктің негізгі түрлері

. Физикалық қауіпсіздік

Инклюзивті балабақшада:

- ғимарат пандустармен, ұстайтын тұтқалармен, кең есіктермен жабдықталуы керек;
- кабинеттер, дәліздер кедергісіз қозғалысқа бейімделуі тиіс;
- ғимараттың эвакуациялық жоспары ерекше қажеттіліктерді ескеруі қажет;
- медициналық көмекке қолжетімділік қамтамасыз етілуі керек.

2.2. Психологиялық қауіпсіздік

Психологиялық қауіпсіздік – инклюзивті білім берудің басты шарты. Ол:

- мейірімді, қабылдаушы қарым-қатынас;
- сыңайлы бағалау, кемсітпеу;
- буллингтің алдын алу;
- баланың өзін қауіпсіз сезінуіне жағдай жасау арқылы қамтамасыз етіледі.

2.3. Әлеуметтік қауіпсіздік

Әлеуметтік қауіпсіздіктің құрамдас бөлігі:

- әр баланың топқа енуіне көмек;
  - құрдастар арасындағы сыйластық қарым-қатынасты қалыптастыру;
  - коммуникация дағдыларын дамыту;
  - сынып ішінде қолдау көрсету мәдениетін нығайту.
-

3. Әр балаға қамқорлық көрсетудің маңызы

Инклюзивті ортада тәрбиешінің, ата-ананың және құрдастардың қамқорлығы ерекше рөл атқарады. Қамқорлық:

- баланың өзіне деген сенімін арттырады;
- оқу мотивациясын көтереді;
- әлеуметтік бейімделуді жеңілдетеді;
- эмоциялық тұрақтылықты дамытады.

“Әр бала – қайталанбас тұлға”, сондықтан қолдау жеке қажеттіліктерге негізделуі тиіс.

---

4. Инклюзивті ортада қамқорлық пен қауіпсіздікті қамтамасыз ету жолдары

4.1. Тәрбиешінің рөлі

- Жеке білім беру траекториясын құру;
- Бала мүмкіндіктерін ескере отырып, сараланған тапсырмалар ұсыну;
- Эмоциялық қолдау көрсету;
- Тәрбиелік жұмыста толеранттылық пен мейірімділікті дамыту.

4.2. Құрдастардың рөлі

- Өзара көмек мәдениетін қалыптастыру;
- Қабылдау және достық қарым-қатынасты дамыту;
- Ортақ ойындар, жобалар ұйымдастыру.

4.3. Ата-анамен серіктестік

- Үздіксіз байланыс;
  - Баланың даму ерекшеліктерін бірге талдау;
  - Үй мен балабақша арасындағы түсіністікті нығайту.
-

- Эмоциялық интеллектіні дамыту әдістері.
-

Қорытынды

Инклюзивті ортадағы қауіпсіздік пен қамқорлық – әр баланың жан-жақты дамуына негіз болатын басты фактор. Қауіпсіз, мейірімді, қабылдай алатын орта – баланың өзін табуына, қоғамға бейімделуіне, өмірге деген сенімінің артуына септігін тигізеді. Әр бала – қорғалған, бағаланған және қолдау тапқан кезде ғана толыққанды тұлға ретінде қалыптасады.